

Offentlige anskaffelser

NHOs handlingsplan for offentlige anskaffelser

NHOs handlingsplan for offentlige anskaffelser

Bakgrunn/innledning

Gode offentlige innkjøp bidrar til god samfunnsøkonomi. Det offentlige Norge anskaffet i 2008 for 330¹ milliarder kroner. Regelverket for offentlige anskaffelser skal sikre at disse midlene utnyttes best mulig gjennom kostnadseffektiv og samfunnstjenlige innkjøp, og at offentlig sektor gjennom sine innkjøp bidrar til å utvikle et konkurransedyktig næringsliv. Selv små prosentvise effektiviseringsgevinster vil gi store besparelser.

Det offentlige produserer i tillegg mange av tjenestene det leverer i egenregi. NHO mener at det offentlige bør bruke anbud systematisk for å få produsert tjenestene mest mulig effektivt til høy kvalitet. NHO mener derfor at flest mulige tjenester må konkurranseutsettes.

Det offentlige har på flere områder tjenesteproduksjon som konkurrerer med privat sektor. Der dette skjer, må konkurransen foregå på like vilkår. Eksempelvis må momsreglene være de samme.

Det offentlige er betydelig oppdragsgiver for det private leverandørmarkedet. I tillegg til å sikre kostnadseffektivitet og innovasjon gjennom innkjøp, bidrar offentlige innkjøp til å bedre nærings-

livets konkurransevne. Alle potensielle leverandører må ha mulighet til å konkurrere om offentlige oppdrag. Anskaffelsesreglene skal sikre at potensielle leverandører får like muligheter til å vinne kontrakter. Reglene må håndheves effektivt, og det skal ikke lønne seg for det offentlige å bryte anskaffelsesreglene.

Næringslivet ønsker at det offentlige skal være en krevende kunde. I anskaffelsene må det offentlige som oppdragsgiver legge vekt både på pris, kvalitet, livssyklus kostnader og miljø. Dette vil bidra til at næringslivet leverer sine beste tilbud.

Innkjøp er et krevende fag. Økt innkjøpsfaglig kompetanse hos innkjøper og leverandør vil bidra til gode innkjøp. Riktig bruk av anskaffelsesreglene vil bidra til innovative anskaffelser og dermed økt verdiskaping, både for enkeltbedrifter og samfunnet som helhet.

NHO vil fortsette sitt arbeid overfor offentlig sektor og egne medlemmer med sikte på å fremme bedre innkjøpspraksis og etterlevelse av regelverket.

¹ SSB 2007, <http://www.ssb.no/emner/12/01/offinnkj>

Et enkelt, tydelig og gjennomiktig regelverk for offentlige innkjøp som sikrer tilgang til markedet for alle bedrifter

Bedre etterlevelse vil øke verdiskapingen og konkurransen i markedet

Regelverket om offentlige anskaffelser har utviklet seg over tid og bygger på EUs innkjøpsregler. Status er et moderne, relativt omfattende regelverk. Dårlige innkjøpsrutiner og brudd på regelverket for offentlige anskaffelser innebærer en stor ressursløsning og er ødeleggende for konkurransen. Innkjøpsfaget er en profesjon, og offentlige oppdragsgivere må styrke egen kompetanse og forbedre egne rutiner med sikte på å gjennomføre gode innkjøp. NHO er opptatt av å se innkjøp i en bredere sammenheng enn selve regelverket: Planlegging, kompetanse, lederforankring og riktig innkjøpsorganisering erfares som helt sentrale faktorer for å lykkes med samfunnseffektive konkurranser og gode leveranser over tid.

Det er et kjernepunkt for NHO at det offentlige bruker konkurranse som virkemiddel for å gjennomføre gode innkjøp. Ulovlig direkteanskaffelser er et stort problem. Slik ulovlig praksis kan lede til straffbare bindinger mellom leverandør og oppdragsgiver, herunder korrupsjon, og begrenser konkurransen. Samfunnet er best tjent med regler og praksis som sikrer rettferdig og åpen konkurranse om oppdragene.

NHO vil fortsette å være en samarbeidspartner – både for det offentlige og for leverandørene – i arbeidet med å fremme god anskaffelsespraksis i privat og offentlig virksomhet.

Tiltak:

- NHO vil at regelverket for offentlige innkjøp til enhver tid opprettholder gode prosedyreregler, som sikrer konkurranse for både store og mindre bedrifter.
- NHO vil at det opprettes et leverandørregister i statens regi for å forenkle innkjøpsprosessen for leverandører og innkjøpere.
- NHO vil bidra til kompetanseheving hos innkjøper og leverandør gjennom blant annet NHOs leverandørutviklingsprogram.

Terskelverdier

Anskaffelsesreglene skal sikre effektiv ressursbruk for det offentlige, samtidig som regelverket skal sikre at potensielle leverandører får like muligheter til å oppnå kontrakter. NHO ønsker en åpen og ryddig konkurranse som sikrer reell markedsadgang for små og mellomstore bedrifter om offentlige anskaffelser. Den nasjonale anbudsgrensen på 500.000 kroner må ikke heves.

NHO mener samtidig at kontrakter med lavere verdi også skal kunngjøres på en enkel og byråkratisk måte, for å sikre konkurranse om oppdragene. NHO mener derfor at alle kunngjøringer av småkjøp ned til 100.000 kroner skal finne sted på en ny elektronisk kunngjøringsbase, som samordnes med DOFFIN (database for offentlige innkjøp i Norge), Lille DOFFIN. Basen («Lille Doffin») må fremstå som en del av DOFFIN-kunngjøringsbasen. Den offentlige innkjøper skal likevel selv kunne velge hvor omfattende den konkrete kunngjøringen skal være, avhengig av den enkelte anskaffelses størrelse og kompleksitet.

Tiltak:

- NHO mener at den nasjonale kunngjøringsplikten ikke skal heves fra 500.000 kroner.
- NHO vil at det innføres en obligatorisk forenklet kunngjøringsplikt (Lille Doffin) for anskaffelser under 500.000 kroner.

Lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter

Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter krever et kontraktsvilkår om at arbeidstakere skal sikres «lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale eller det som ellers er normalt for vedkommende sted og yrke». Forskriften er meget vanskelig å etterleve, blant annet fordi lovgiver ikke angir hva som er det «normale» nivået som skal sikres, og er etter NHOs oppfatning i strid med EØS-avtalens regler om fri flyt av tjenester. Offentlige innkjøpere etterlever kravet med et direkte sitat eller omskrivning av det som står i forskriften, noe som ikke gir ytterligere veiledning til leverandørene om innholdet i kravet. Det kan derfor synes som om oppdragsgivere ikke tar bestemmelsen på alvor, og at forskriften er et eksempel på uheldige symbolbestemmelser. Etter NHOs oppfatning må forskriften avvikles. Åpenbart ulovlige lønns- og arbeidsvilkår vil avdekkes gjennom de tiltak som er beskrevet under for å fremme seriositet generelt.

Tiltak:

- NHO vil at forskriften om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter endres og at det i stedet arbeides for å forhindre ulovlige lønns- og arbeidsvilkår gjennom de tiltak som skal fremme seriositet generelt.

Effektiv håndhevelse av regelverket

Seriøsitet, korrupsjon og offentlige anskaffelser

De grunnleggende prinsippene i regelverket om offentlige anskaffelser om likebehandling, gjennomsiktighet og etterprøvbare fremmer seriøsitet og motvirker korrupsjon. En rekke bestemmelser i regelverket er utslag av disse prinsippene. Disse setter fokus på etterlevelse av reglene om blant annet anbudsprotokoll, oppfyllelse av begrunnelsesplikt, habilitet, revisjon og kontroll, tildeling på flere kriterier enn pris og utvikling av leverandørregister.

En redelig konkurranse forutsetter seriøsitet på alle områder. Seriøsitet innebærer blant annet etterlevelse av skatte- og avgiftsreglene. Åpenhet og kontroll på ett område bidrar også til bedre etterlevelse på andre områder. Seriøsitet smitter: Det er vanskelig å opptre i det skjulte overfor skattemyndighetene, dersom forholdene er åpne og undergitt god kontroll i selve anskaffelsesprosessen. Dette er bakgrunnen for de felles tiltak som er og vil bli iverksatt mellom ulike parter og myndigheter på skatte- og konkurranseområdet, og som NHO støtter.

Forskriften om offentlige anskaffelser inneholder også regler om utestengelse av leverandører på grunn av korrupsjon. Omfanget av bestemmelsene er uklart og har skapt uklarhet om hvilken praksis som skal følges, både hos innkjøpere og leverandører. Bedrifter vil kunne bli avvist på ulikt grunnlag, nettopp fordi innholdet i avvisningsbestemmelsene ikke er klarlagt. En veileder med vurdering av de ulike problemstillingene som man møter ved fortolkning av reglene, vil ivareta rettssikkerheten på en bedre måte enn om alle

oppdragsgivere hver for seg skal vurdere reglene. Problemer som må løses i tilknytning til veilederen, er blant annet innholdet i «rettskraftig dømt», tidsperioden for utestengelse fra konkurranse, identifikasjon og forholdet til underleverandører. NHO er i denne sammenheng opptatt av rettssikkerhet og at det utvikles en ensartet praksis på området.

Tiltak:

- NHO vil at det utvikles et sentralt leverandørregister, stimuleres til gode anbudsprotokoller, utarbeides verktøy for oppfyllelse av begrunnelsesplikten og for revisjon av anskaffelser, for å fremme seriøsitet og motvirke useriøsitet og korrupsjon.
- NHO vil at det utarbeides en veileder for håndtering av utestengelse fra deltakelse i offentlige anskaffelser på grunn av korrupsjon.
- NHO vil via vår deltakelse i Samarbeidet mot økonomisk kriminalitet arbeide for at det både sentralt og lokalt iverksettes tiltak i samarbeid med konkurransemyndighetene og andre parter, for å forebygge useriøsitet i forbindelse med offentlige anskaffelser.

Håndhevelse av anskaffelsesregelverket

Gjennom EØS-avtalen ble Norge forpliktet til å gjennomføre særlige klageregler for leverandører som mente seg urettferdig behandlet ved offentlige anskaffelser.

Dagens regler gjør det i mange tilfeller mulig for en oppdragsgiver å inngå en rettslig bindende kontrakt med en leverandør, uten at eventuelle andre leverandører har hatt tilstrekkelig tid, informasjon og mulighet til å overprøve oppdragsgivers avgjørelse. Det er behov for å bekjempe ulovlige direkteanskaffelser, som er det alvorligste regelbruddet innenfor reglene for offentlige innkjøp. Et nytt direktiv som Norge må gjennomføre, skal styrke leverandørens klagemuligheter før kontrakt inngås.

NHO mener at det må innføres effektive sanksjoner mot ulovlige direkteanskaffelser. For å oppfylle regelverkets intensjon om effektiv håndhevelse, står valget mellom å bruke domstolen eller endre KOFA til et mer effektivt klageorgan. I valget mellom disse alternativer må formålet om effektivt klageorgan være styrende.

For at de nye sanksjonene skal bli brukt og fungere etter sin hensikt, må bedriftene ha lett tilgang til klageorganet, det må være billig og smidig og fungere raskt.

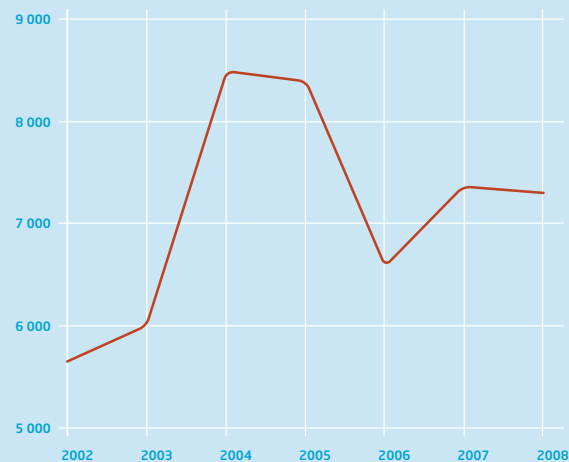
NHO ønsker et frittstående og uavhengig klage- og tilsynsorgan som kan håndtere slike brudd på regelverket for offentlige anskaffelsessaker. Terskelen for å bringe saker inn for et klage- eller tilsynsorgan vil være langt lavere enn et søksmål for ordinære domstoler. Omkostningene med å føre en sak for et klageorgan, vil i stor sannsynlighet bli lavere enn ved bruk av domstolene. Et slikt organ vil også i større grad sikre ensartet praksis og bidra til informasjons-spredning og kompetansebygging på området. En nemnd med tilstrekkelige ressurser vil også kunne behandle klagenes raskere enn domstolsapparatet.

Det må ikke være bedriftenes ansvar alene å være markedsovervåker for regelverket om offentlige anskaffelser.

Tiltak:

- NHO vil styrke KOFA's rolle som klageorgan. Det betyr at det «nye KOFA» blir en administrativ klagenemnd med de beføyelser som skal til for å håndtere nye sanksjoner mot ulovlige direkteanskaffelser.
- NHO vil styrke Konkurransetilsynet som klage- og tilsynsmyndighet for ulovlige direkteanskaffelser. Det betyr at Konkurransetilsynet kan ta opp saker av eget initiativ.
- NHO vil opprettholde trykket som markedsovervåker ved ulovlige direkteanskaffelser.

Nasjonale kunngjøringer (DOFFIN)

Kilde: DOFFIN

Økte markedsmuligheter for næringslivet gjennom kompetanseheving og standardisering

Offentlige anskaffelser og mindre bedrifter

Små bedrifter er ikke en ensartet gruppe. De kjennetegnes gjerne ved at de har en liten administrasjon og i mange tilfeller tilbyr de bare noen få varer eller tjenester. De fleste små bedrifter begrenser ofte sin virksomhet til det lokale markedet, egen kommune, muligens nabokommunen og forsøker seg i mindre grad i andre markeder.

Det offentlige anskaffelsesregimet er ikke godt nok tilpasset den lille bedrift. Ofte vil det være en naturlig tilpasning for en liten bedrift å opptre som underleverandør til en større bedrift. I disse tilfellene er det den store bedriften som ved salg til det offentlige har den direkte kundekontakten og dermed også de største utfordringene med hensyn til muligheter for fremtidige leveranser. I andre tilfeller kan dette være en like gunstig situasjon for småbedriftene som å delta i en offentlig anbudskonkurranse.

Likevel vil det være små bedrifter som ønsker å konkurrere direkte, og det må legges bedre til rette for dette. Det er sjelden regelverket som sådan som legger hindringer i veien for en småbedrifts deltakelse i en konkurranse, men heller at oppdragsgiver ikke er bevisst på at småbedriftene ønsker å delta. NHO er opptatt av at oppdragsgivere bruker virkemidler for å sikre en fornuftig konkurranse. Regelverket tillater at oppdragsgiver kan be om deltilbud, men i mange tilfeller blir ikke dette gjort.

Små bedrifter har ofte liten innflytelse på utformingen av standardbetingelsene i offentlige kontrakter. Leverandører opplever fra tid til annen kontraktsvilkår som fremstår som meget ubalanserte, og som i vesentlig grad forrykker risikofordelingen i kontrakten. NHO skal arbeide for at det offentlige ikke bruker kontraktsklausuler som fremstår som urimelige og ubalanserte.

For mindre bedrifter er det av vesentlig betydning at kontraktssummen utbetales i rimelig tid etter at leverandøren har levert sin ytelse, eller når milepæler i kontrakten er fullført. Etter NHOs syn bør det offentlige utbetale kontraktssummen eller delbetaling for ytelsen per 14 dager eller per måned, avhengig av leverandørens behov.

Tiltak:

- NHO vil i samarbeid med det offentlige utvikle enkle standarddokumenter for kunngjøring og konkurranse.
- NHO vil at oppdragsgivere gir leverandørene muligheten til å gi tilbud på delkontrakter.

Kompetanseheving gjennom utarbeidelse av innkjøpsverktøy

Tilstrekkelig innkjøpskompetanse er en forutsetning for å gjøre gode og riktige innkjøp. Det er det offentliges ansvar å sikre at oppdragsgivere har denne kompetansen. Likevel har både det offentlige og næringslivet en felles interesse i å utarbeide verktøy som bidrar til effektive og gode konkurranser og anskaffelser.

Tiltak:

- NHO vil styrke næringslivets mulighet for å levere varer og tjenester til offentlige innkjøpere gjennom kompetanseheving hos oppdragsgiver og leverandører, blant annet gjennom leverandørutviklingsprogram og leverandørnettverk.
- NHO vil at det utarbeides en innkjøpsportal til bruk for innkjøpere gjennom Direktoratet for forvaltning og IKT. NHO vil at det utarbeides en leverandørportal i tilknytning til innkjøpsportalen.
- NHO vil at det utarbeides planleggingsverktøy for alle offentlige innkjøp.
- NHO vil stimulere til innovasjon gjennom NHOs leverandørutviklingsprogram.
- NHO vil videreføre sitt arbeid med standardisering av konkurransemaler innenfor varer, tjenester og bygg og anlegg.
- NHO vil videreføre sitt arbeid med utarbeidelse av kriteriesett og evalueringsmodell for tildelingskriterier.
- NHO vil, sammen med det offentlige, utarbeide standard for leverandørevaluering i kommunene.

Gode innkjøpsverktøy gjør det enklere for oppdragsgivere å legge til rette for en optimal konkurranse samt å følge regelverket. Samtidig blir det enklere for leverandører å inngi tilbud. NHO har derfor i samarbeid med innkjøpere og leverandører utarbeidet standardmaler for konkurransegjennomføring. NHO har også utarbeidet kriteriesett og evalueringsmodeller for tildelingskriterier ved anbudskonkurranser. NHO vil videreføre arbeidet med å bidra til kompetanseheving hos både oppdragsgiver og leverandør gjennom utarbeidelse av gode verktøy.

Bruk av elektroniske løsninger

Bruk av elektroniske løsninger kan redusere tidsbruken ved offentlige innkjøp, øke konkurransen og legge til rette for innkjøp som er mer gjennomsiktige og lettere kan etterprøves. En viktig effekt av å ta i bruk e-handelsløsninger er at man får satt fokus på innkjøp hos det offentlige og får et verktøy til å forbedre styring og forenkle gjennomføringen av offentlige anskaffelser. Et elektronisk konkurransegjennomføringsverktøy vil også innebære lavere administrasjonskostnader for leverandøren. I dag må bedriftene levere inn dokumentasjon for hvert tilbud, noe man slipper når dokumentasjonen vil være digitalt sentralt tilgjengelig.

Tiltak:

- NHO vil at staten utarbeider et effektivt konkurransegjennomføringsverktøy (KGV).
- NHO vil at staten skal videreutvikle Doffin for å forenkle kunngjørings skjemaer og for å øke prosentandelen av kunngjøringer under nasjonal terskelverdi.
- NHO vil at staten oppretter et leverandørregister for å forenkle innkjøpsprosessen for leverandører og innkjøpere.
- NHO vil at staten skal sette et mål om at minst 25 prosent av alle anskaffelser skal skje elektronisk innen 2013.

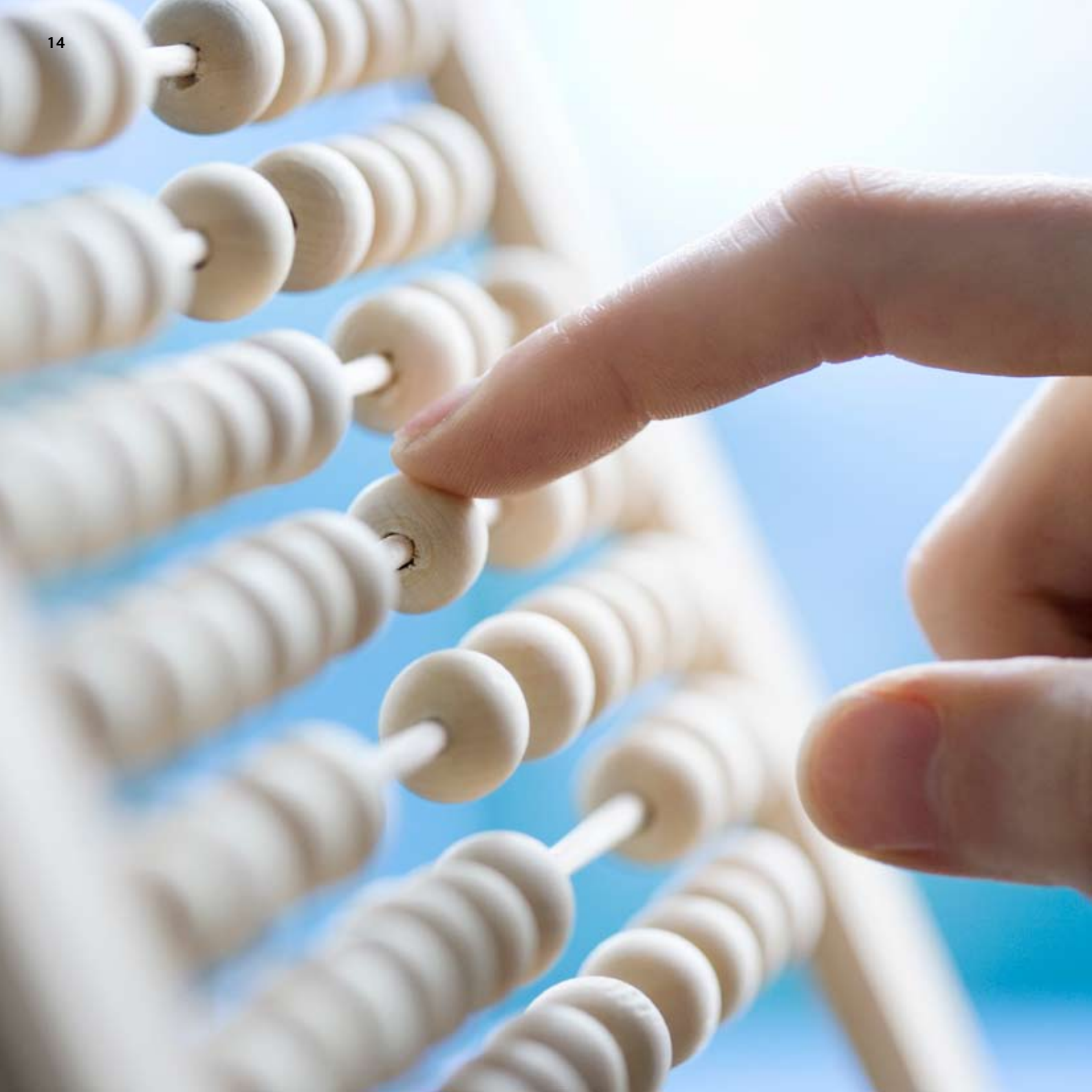
Kontraktsvilkår og offentlige anskaffelser

NHO arbeider for et lønnsomt og seriøst næringsliv med balanserte og rimelige rammevilkår.

Etter forskriften for offentlige anskaffelser skal det offentlige som hovedregel bruke rimelige og balanserte standardkontrakter, der slike finnes. Bestemmelsen er imidlertid bare blitt forstått som en anbefaling/ordensforskrift, og det er et stadig økende problem at mange offentlige oppdragsgivere gjør avvik som overfører urimelig risiko og risiko som ikke lar seg vurdere til oppdragstaker, i stedet for å bruke standardkontraktene. Denne praksisen er uheldig av flere grunner, blant annet fordi den kan føre til lavere deltakelse i konkurransen og høyere risiko for forbehold og avvísning samt understøtte risikovillige useriøse leverandører. Videre kan det føre til større risiko for konflikter som motvirker et godt samarbeid og et godt resultat i prosjektene.

Tiltak:

- NHO vil at det skal bli obligatorisk å bruke fremforhandlede standardkontrakter.
- NHO vil stille seg bak lands- og bransjeforeningenes forhandlinger med de enkelte oppdragsgivere for å redusere bruken av urimelige tillegg og avvik fra standardkontraktene.
- NHO vil arbeide for at risikofordelingen i kontrakter er balanserte, også på områder der det ikke finnes standardkontrakter.

Legge til rette for økt verdiskaping gjennom nye konkurranseformer, innovative og bærekraftig innkjøp

Alternative samarbeidsmodeller, herunder OPS

Tradisjonelle anskaffelsesmodeller er ikke alltid et hensiktsmessig virkemiddel for å stimulere til innovasjon eller et integrerende samarbeid mellom innkjøper og leverandør. Begrepet «samarbeidsmodeller» er svært vidt og favner mange ulike former for anskaffelsessamarbeid mellom offentlig og privat sektor.

Til vanlig står offentlig sektor for utbygging og drift av sentral samfunnsinfrastruktur. Private blir som hovedregel trukket inn utelukkende som leverandører til begrensede ansvarsoppgaver over kortere tidsrom. De tradisjonelle gjennomføringsmodellene gir i liten eller ingen grad leverandørene et helhetsansvar for utbygging og drift.

NHO mener at nye gjennomføringsmodeller må vurderes for å kunne utnytte potensialet til bidrag i hele anskaffelsesprosessen, både hos innkjøper og leverandør. Her kan ulike samspill- og partneringmodeller, prosjektfinansieringsmodeller og offentlig-privat samarbeid (OPS), være aktuelt. Dette vil gi raskere planprosesser og gjennomføring av infrastrukturprosjekter, og gi muligheter for mer forutsigbar og kostnadseffektiv livsløpsbudsjettering.

Tiltak:

- NHO vil at flere offentlige utbyggingsprosjekter gjennomføres etter alternative samarbeidsmodeller, prosjektfinansiering og OPS, herunder arbeide for at mest mulig detaljprosjektering settes ut til utførende entreprenører.
- NHO vil utarbeide konkurransemaler og veiledningsmateriale for alternative samarbeidsmodeller herunder OPS.

Miljø og offentlige anskaffelser

Anskaffelsesreglene angir de juridiske rammene for gjennomføring av konkurranser om offentlige anskaffelseskontrakter, og griper ikke inn i hva oppdragsgiver kjøper eller bygger. En viktig føring gjelder likevel at oppdragsgiver skal ta hensyn til livssyklus-kostnader og miljøkonsekvensene ved planleggingen av den enkelte anskaffelse. Oppdragsgivere skal også, så langt det er mulig, stille konkrete miljøkrav til ytelsen eller funksjonen til produktet. I tillegg kan oppdragsgiver legge ytterligere føringer i konkurransegrunnlaget, slik at miljøvennlige produkter og løsninger gis fortrinn i konkurransen om kontrakten. Det forutsetter imidlertid at kravene og måten de stilles på er forenlige med regelverket, og at kravene relaterer seg direkte til miljøgevinster.

I henhold til handlingsplanen for miljø- og samfunnsansvar skal det etableres et «knutepunkt» i hvert fylke/region. Knutepunktene er en faglig støttetjeneste som skal stå til disposisjon for statlige og kommunale virksomheter. Aktuelle oppgaver vil være å bidra til bærekraftig innkjøpspolitikk for hele regionen. Arbeidet skal bestå i å innarbeide miljøkriterier i avtaler, hjelpe med maler for gode innkjøpsprosesser der miljø inngår, praktisk hjelp ved konkrete innkjøp samt kurs og dialogkonferanser. NHO er opptatt av at næringslivet skal ta del i dette arbeidet, særlig gjennom styringsgruppene som blir etablert.

Undersøkelser blant norske bedrifter har vist at offentlige anskaffelser kan være et hovedvirkemiddel for å stimulere til utvikling og bruk av miljøteknologi. Det er viktig å sikre at de riktige verktøyene for bedre miljøeffekt av offentlige anskaffelser blir lagt inn i regjeringens arbeid med en nasjonal strategi for miljøteknologi.

For å sikre at næringslivet blir integrert i arbeidet, vil NHO at NHOs Leverandørutviklingsprogram blir en del av dette arbeidet regionalt.

Tiltak:

- NHO vil at reglene for offentlige innkjøp skal brukes til å fremme miljøhensyn på en riktig måte.
- NHO vil at offentlige myndigheter utarbeider praktiske tildelingskriterier for miljø og verktøy for beregning og vurdering av livssyklus-kostnader.
- NHO skal aktivt arbeide for å utnytte potensialet i offentlige anskaffelser for å skape innovasjon og næringsutvikling innen norsk miljøteknologi.
- NHO vil gjennom NHOs Leverandørutviklingsprogram identifisere tiltak som gir både økonomiske og miljømessige gevinster.

Stimulering til leverandørutvikling og innovasjon gjennom offentlige anskaffelser

Offentlige bestillere av varer og tjenester bør beskrive behovene og formålet med anskaffelsen fremfor å gi detaljerte spesifikasjoner om hvordan oppgavene skal løses når en anskaffelse skal gjøres. Det bør derfor ikke legges detaljerte føringer i kontraktsgrunnlaget for hvordan man skal arbeide for å levere den ønskede tjenesten. Kontraktene bør også åpne for nye oppgaveløsninger i gjennomføringsperioden, hvor gevinsten av forbedrede løsninger fordeles mellom den offentlige kunden og leverandøren. Slike mekanismer kan utvikles gjennom dialogaktiviteter med markedsaktørene, blant annet kan oppdragsgiver jevnlig holde leverandørkonferanser i forkant av anskaffelser.

Manglende systematiske evalueringer av erfaringer som kunder, ansatte og bedrifter gjør etter gjennomførte kontrakter, er trolig en del av årsaken til at innovasjon går tapt. Offentlige oppdragsgivere bør derfor pålegges jevnlig evalueringer av anskaffelses- og gjennomføringsprosessene for å bli en bedre bestiller. Erfaringer som kan gi bedre kundeforståelse og behovsløsning må være en del av slike prosesser. Ansatte som faktisk utfører de enkelte oppgavene, bør særskilt høres for å avdekke hvilke løsninger som de underveis har vurdert som bedre arbeidsprosesser og behovsdekning. Erfaringene bør gjøres offentlig tilgjengelige.

Tiltak:

- NHO vil at ytelsesspesifikasjoner i større grad tas i bruk i stedet for detaljerte tekniske spesifikasjoner.
- NHO skal stimulere til innovasjon gjennom NHOs Leverandørutviklingsprogram.
- NHO vil gjennom NHOs Leverandørutviklingsprogram arbeide for økt bruk av åpne dialogaktiviteter mellom innkjøper og leverandører i anskaffelsens tidlige fase.
- NHOs Leverandørutviklingsprogram skal stimulere til at kompetansetiltak og gode pilot/eksempelprosjekter gjennomføres i alle regionene.

